

بسمه تعالی

آشنایی با کشور ترکیه

محسن مرادیان

ارتش جمهوری اسلامی ایران
مرکز آموزش شهید سپهبد صیاد شیرازی
تهران - ۱۳۸۴

مرادیان، محسن، ۱۳۴۰ -

آشنایی با کشور ترکیه / محسن مرادیان؛ [آرتش جمهوری اسلامی ایران، مرکز آموزشی و پژوهشی شهید
سپهبد علی صیاد شیرازی - تهران: راشا، ۱۳۸۴.
[۸] [۱۷۱] ص.: مصور، نقشه.

ISBN 964-8833-01-x

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه، ص. [۱۷۱].

۱- ترکیه، الف. مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد علی صیاد شیرازی.

ب. عنوان.

۹۵۶/۱ DR۴۱۷/م۴۵

۸۴-۲۶۸۷۶ م

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب : آشنایی با کشور ترکیه

مؤلف : محسن مرادیان

ویراستار : محمد طائب نیا

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ : اول - زمستان ۸۴

انتشارات : راشا

ناظر فنی : محمود رفیع زاده

لیتوگرافی : تندیس گرافیک

طرح جلد : احسان اصفهانیان

مقدمه

مرکز آموزش و پژوهشی شهید سپهبد علی صیاد شیرازی در راستای رسالت خویش و بمنظور شناخت هر چه بیشتر کشورهای همجوار و مورد علاقه ج.ا.ا. بویژه با عنایت به تحولات پس از حادثه یازده سپتامبر از جمله حضور قدرتهای فرا منطقه ای در نزدیکی مرزهای نفوذ ناپذیر میهن اسلامی و وجود گستره کم نظیر تعدد کشورهای همسایه و با توجه خاص به بعد نظامی و دفاعی این کشورها در کنار سایر ابعاد سیاسی - اقتصادی ، فرهنگی اجتماعی و جغرافیایی مرکز آموزش شهید سپهبد علی صیاد شیرازی بر آن شد تا نسبت به انتشار سلسله کتبی تحت عنوان آشنایی با کشورهای همجوار و مورد علاقه در کنار مفاد آموزشی برنامه ریزی تفصیلی دوره های مختلف طولی و عرضی خود اهتمام ورزد.

با استعانت از حضرت حق کتاب حاضر که اولین نوشتار از این سلسله کتب می باشد به همت جناب سرهنگ دکتر مرادیان وابسته نظامی سابق جمهوری اسلامی ایران در کشور ترکیه به رشته تألیف درآمده است که با عنایت به تجارب ارزنده حضور ایشان و نیز صبغه نظامی آن از غنای ویژه ای برخوردار می باشد. امید است این گام مرکز نیز در راستای ارتقای سطح آموزش اطلاعات راهبردی و تعمیق درک عمومی کارکنان پایور نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران نسبت به محیط پیرامونی و جهان موثر بوده باشد.

مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد علی صیاد شیرازی

پیشگفتار

اکنون چهار قرن است که مرزهای ایران و ترکیه مرزهای صلح و دوستی بوده و درگیری مهمی در آنها رخ نداده است. دو کشور همسایه ایران و ترکیه نیازمند صلحی همسو با واقعیت های امروز و کاراً در رویارویی با تحولات فردا هستند. صلحی متکی بر دانش و شناخت دقیق یکدیگر، که نقشه ساختار روابط آتی دو کشور را طرح ریزی نماید پس از بازگشت از ترکیه مدام در این اندیشه بودم مطالبی برای آشنائی عموم با این کشور تهیه نمایم که در آن تجربیات و آموخته هایم را به علاقمندان عرضه کنم لیکن مسئولیت های اداری و مشکلات بی پایان زندگی هر بار مانعی ایجاد می کرد تا اینکه توسط فرماندهی محترم مرکز آموزش شهید سپهبد صیاد شیرازی پیشنهاد تهیه این کتاب مطرح و امکانات مورد نیاز در در این راه نیز برای این کار فراهم شد.

این کتاب در نوع خود نه بهترین است و نه کاملترین. با این همه منابعی شبیه آنچه در این دفتر آمده در حوزه نشر بسیار اندک و انگشت شمارند. لذا با توجه به اینکه ترکیه از مهمترین همسایگان ما محسوب می شود و در این راستا شناخت همسایگان با همه جزئیات وظیفه ای است که بر دوش ما سنگینی می کند. این کتاب کوشیده است تا بخشی از این وظیفه را به انجام رساند و می تواند اطلاعات مفیدی به خوانندگان منتقل کند به ویژه اینکه اولاً اطلاعات آن به روز بوده و موضوعات جدید در آن مطرح شده و ثانیاً با تاکید بر موضوعات مؤثر در مسائل نظامی و دفاعی (نظیر ساختارهای دفاعی، سیاسی و جغرافیائی) تهیه گردیده است.

بطور قطع این دفتر همه آن چیزی نیست که می شد تهیه کرد و شاید اگر فرصت و زمان بیشتری در اختیار بود با توجه به مشاهدات، آموخته ها و تجربیات به دست آمده، امکان پرداختن به جزئیات بیشتری درباره این کشور فراهم می شد. ضمن آنکه از ابتدا نیز نظر بر این بود که مطالب در سطح عموم و آشنائی با موضوع تهیه شوند.

در پایان از همکاری حیات رئیسه محترم اداره دوم سناد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و فرماندهی محترم مرکز آموزش شهید سپهبد صیاد شیرازی تشکر می نمایم، امیدوارم خوانندگان محترم نقادانه دفتری را که در دست دارند مطالعه نموده و نویسنده را نیز از نظرات انتقادی خود آگاه فرمایند.

با تشکر - محسن مرادیان

آبان ماه ۱۳۸۴

فهرست مطالب

ساختار جغرافیائی

۱۳.....	مقدمه
۱۴.....	موقعیت ژئوپلیتیک و اهمیت ترکیه

جغرافیای طبیعی ترکیه

۱۶.....	عوارض و برجستگی ها
۱۹.....	نقش ارتفاعات ترکیه در عملیات نظامی
۲۰.....	پوشش گیاهی
۲۳.....	آب و هوا
	دریاچه ها و رودخانه ها
۲۷.....	الف) دریاچه ها
۲۸.....	ب) رودخانه ها
۳۲.....	نقش نظامی شبکه آب ها در ترکیه
۳۴.....	سواحل
۳۶.....	شهرها و مراکز مهم تاریخی و جمعیتی
۵۳.....	روستاها و زندگی چادر نشینی

ساختار اقتصادی

۵۶.....	مقدمه
۵۷.....	شاخص های اقتصادی ترکیه
۵۸.....	ساختار اقتصادی ترکیه
۶۰.....	توریسم
۶۲.....	مخارج دفاعی
۶۳.....	کشاورزی
۶۴.....	انرژی
۶۷.....	شهرها و مراکز عمده صنعتی

ساختار اجتماعی و فرهنگی

۷۳.....	جمعیت
۷۷.....	دین در ترکیه
۷۸.....	جنگ داخلی ترکیه
۸۶.....	نژاد و مردم ترک
	رسانه های گروهی
۸۸.....	۱- نشریات
۸۹.....	۲- رادیو و تلویزیون
۹۰.....	۳- آژانس های خبری

ساختار سیاسی

۹۴.....	مقدمه
۹۵.....	ساختار حکومتی
۹۵.....	قوه مقننه
۹۶.....	قوه مجریه
۹۷.....	قوه قضائیه
۹۷.....	احزاب سیاسی
۹۸.....	پیروی از اصول لائیک
۹۸.....	اصول سیاست خارجی ترکیه
۱۰۰.....	ترکیه و روابط بین الملل
۱۰۰.....	روابط با ج.ا.ا
۱۰۱.....	رقابت دو کشور ایران و ترکیه در منطقه
۱۰۲.....	روابط فرهنگی ایران و ترکیه
۱۰۳.....	زبان و ادب فارسی در ترکیه
۱۰۴.....	روابط با عراق
۱۰۵.....	روابط با سوریه
۱۰۶.....	روابط با یونان

۱۰۷.....	روابط با بلغارستان.....
۱۰۸.....	روابط با جمهوری های آسیای مرکزی و قفقاز.....
۱۰۸.....	روابط با ارمنستان.....
۱۱۰.....	روابط با اروپا.....
۱۱۰.....	چالش اتحادیه اروپا در پذیرش ترکیه.....
۱۱۲.....	روابط با آمریکا.....
۱۱۴.....	موانع موجود در راه توسعه رابطه نظامی طرفین.....
۱۱۵.....	دلایل حمایت آمریکا از ترکیه.....
۱۱۸.....	روابط با روسیه.....
۱۱۹.....	روابط با رژیم صهیونیستی.....
۱۱۹.....	اهداف رژیم صهیونیستی از همکاری با ترکیه.....
۱۱۹.....	اهداف ترکیه از همکاری با رژیم صهیونیستی.....
۱۲۰.....	روابط با پاکستان.....

افتلافات مرزی ترکیه با همسایگانش

۱۲۱.....	ترکیه - ارمنستان.....
۱۲۱.....	ترکیه - بلغارستان.....
۱۲۲.....	ترکیه - کشورهای روسیه، اوکراین و گرجستان در دریای سیاه.....
۱۲۳.....	ترکیه - یونان.....
۱۲۵.....	اختلاف دو کشور بر سر جزیره قبرس.....

ترکیه - ایران

۱۲۶.....	مرزهای ایران و ترکیه.....
۱۲۷.....	اختلاف بر سر میله های مرزی.....
۱۲۸.....	ترکیه - سوریه.....
۱۲۸.....	ترکیه - عراق.....
۱۲۹.....	عمده ترین مشکلات سیاست خارجی ترکیه.....

ساختار دفاعی

۱۳۲.....	مقدمه
۱۳۲.....	اصول استراتژی نظامی ترکیه
۱۳۳.....	تغییر ساختار نیروهای مسلح
۱۳۴.....	ارکان استراتژی دفاعی ترکیه
۱۳۶.....	نقش نیروهای مسلح ترکیه
۱۳۶.....	اختیارات ارتش
۱۳۷.....	اهرم های قانونی ارتش
۱۳۸.....	نحوه بکارگیری نیروهای مسلح ترکیه
۱۳۹.....	ساختار کنونی نیروهای مسلح ترکیه
۱۴۴.....	ارزش نظامی ترکیه
۱۴۵.....	روابط نظامی ترکیه و آمریکا
۱۴۶.....	نقش ترکیه در بحران خلیج فارس
۱۴۷.....	طرح های هسته ای ترکیه
۱۴۷.....	نقش ترکیه در ناتو
۱۵۱.....	رزمایش های نظامی ترکیه با اعضای ناتو
۱۵۱.....	نیروهای واکنش سریع ناتو
۱۵۳.....	تاثیر عضویت ترکیه در ناتو بر ج.ا.
۱۵۶.....	سازمان اطلاعات و امنیت ترکیه (میت)
۱۵۸.....	صنایع دفاعی ترکیه
۱۵۸.....	صنعت هوا فضا
۱۵۹.....	صنعت کشتی سازی
۱۵۹.....	صنایع جنگ افزار سازی و مهمات سازی
۱۶۳.....	مهمترین شرکای نظامی ترکیه
۱۶۵.....	کمک نظامی یا فروش تجهیزات نظامی ترکیه به سایر کشورها

۱۶۶.....	توانائی فضائی.....
۱۶۷.....	موشک های بالستیک.....
۱۶۷.....	توانائی های NBC.....
۱۶۸.....	تجهیزات عمده.....
۱۶۹.....	ترکیب.....
۱۶۹.....	نتیجه.....

www.ketab.ir